

Юрій Бондар

УКРАЇНСЬКИЙ «МУНДІАЛЬ»

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

ББК 75.578
Б81

Бондар Ю.В.

Б81 Український «мундіаль» / Ю.В. Бондар — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. — 544 с.

ISBN 978-966-10-7421-6

У виданні вперше розповідається про участь українських футболістів, представників України в чемпіонатах світу з футболу від 1930 року, їхні виступи в складі національних команд Румунії, Угорщини, Польщі, Італії, США, Канади, Австралії, Росії та інших країн, збірних СРСР та України.

У виданні використані фото AFP, Укрінформ, УНІАН, Getty images, tochka.net, fifa.com, sports.ru, sportuv.com, ffu.org.ua та з архіву автора.

Видання розраховане на широкий загал любителів футболу, істориків спорту.

ББК 75.578

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

В ІМ'Я ФУТБОЛУ

Виповнився 21 рік незалежності українського футболу і визнання його міжнародною спільнотою. За час від 1991-го ми дещо встигли. Пишаємось дебютом на чемпіонаті світу в Німеччині, де промовисто й сенсаційно для багатьох увійшли до вісімки кращих команд, перемогою донецького «Шахтаря» в Кубку УЄФА, виходом до півфіналу Ліги чемпіонів київського «Динамо», «Золотим м'ячем» Європи Андрія Шевченка. Були й поразки. Зумовлені, зокрема, й періодом становлення, набуття досвіду. Проте ми відбулися. Підтвердженням нашої рівності серед інших стало й високе право приймати форум «Євро-2012», який, поза сумнівом, був найяскравішою футбольною подією не лише року, а й наразі усього більш ніж 20-річного поступу українського футболу.

Однак ми не є terra incognita в історії світової гри. Україна має давні футбольні традиції, сторінки яких не повинна забувати і якими повинна пишатися. Футбол чи ігри у м'яч, схожі на нього, відомі українцям з давніх часів, про що свідчать археологічні знахідки, в тім числі й на козацькій Хортиці.

Українці були піонерами зародження сучасного футболу в колишніх імперіях, здобуваючи для них перемоги й славу. Визначальний внесок українських футболістів в успіхи радянського футболу. Водночас часто саме гра на футбольному полі ставала увиразненням прагнення до незалежності, формою самоусвідомлення і самовизначення українців. Нема перебільшення у тому, що перемоги київського «Динамо» у чемпіонатах тодішнього СРСР у 60–80-х роках, кубкові вершини донецького «Шахтаря», львівських «Карпат», харківського «Металіста», дніпропетровського «Дніпра» наближали українську державність. Як і в тому, що український футбол став одним із рушіїв демократичних змін початку 90-х років, а відтак здобуття української незалежності. Українські футболісти одними з перших поставили питання про утворення суверенних від Москви організаційних структур, проведення повноцінної національної першості, самостійної участі у міжнародних турнірах національної команди та клубів. Для багатьох українців це також було одним з аргументів наступного вибору.

Українцям є ким пишатися у футболі. Валерій Лобановський, Олег Блохін, Ігор Беланов, Андрій Шевченко, Анатолій Бишовець, Йозеф Сабо, Віктор Серебряников, Валерій Поркуян, Анатолій Тимощук, Олександр Шовковський та багато інших, хто уславив гру й Україну в світі. Багато укра-

їнців, вихідців з українських теренів, з різних причин і обставин захищали прапори й інших держав: про них ми також повинні знати й пам'ятати.

Книга, яка пропонується Вашій увазі, присвячена чемпіонатам світу з футболу. В ній уперше зібрано відомості про українців, які брали участь у турнірах «мундіалів» від 1930-го року, а також про українські команди, що самостійно виступали в чемпіонатах. Окремий розділ присвячений спогадам безпосередніх учасників поєдинків. Ці розповіді інколи контроверсійні (тим, правда, ще цікавіші), а разом створюють неповторну картину футбольних фієст, передають емоції й подробиці змагань різних років і вже — століть.

Чемпіонати світу — вершина футбольного суперництва, коронація найкращих команд і футболістів. Проте, окрім свят, є і будні, копітка праця й звитяга тих, хто, можливо, й не досяг чи не досягне вершин, але вірно служив і служить грі, також уславляючи її. Це багатомільйонна армія спортсменів, любителів футболу, які, власне, і створюють феномен Великої гри.

Мені пощастило знати багатьох видатних українських футболістів та тренерів. Усі вони — ентузіасти й подвижники футболу, якому служать не за гроші, а з відданості грі і в ім'я її. Це, повірте, не просто високомовні слова. Їхня самовідданість і справді подвижництво — це те, що рухає український футбол, у якого ще буде його золотий «мундіаль»!

При написанні книги були використані різні джерела. Я вдячний за допомогу в роботі над виданням Віктору Набруску, Віктору Шпаку, Михайлу Сороці, Анатолію Зюнькіну, Богдану Будному, віце-президентові ФК «Динамо» (Київ) Олексію Семененку, іншим колегам, чії поради і матеріали були використані.

Автор

**ФУТБОЛЬНОГО ЦВІТУ –
ПО ВСЬОМУ СВІТУ**

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.